

Förenklingsförslag: Se över och utöka befintlig vägledning i djurskyddsbedömningar vid slakt

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

- Svårt för djurägarna att känna sig trygga med vilka djur som kan transporteras till slakt
- Djurägare är oroliga för att den veterinär som ska besiktiga djuren före och efter slakt ska hitta en brist som har missats vid lastning, eller att brister bedöms olika.
- Om en brist informeras till Länsstyrelsen finns en rädsla att det fattas beslut om åtalsanmälan, vilket kan innebära stor ångest och upphörd energi.
- Om myndigheten hittar en brist är det omöjligt att få chans att komma till tals för att ge kompletterande information innan Länsstyrelsen blir kontaktad.
- Det finns en rädsla för att rättssäkerheten brister från bedömningen som utförs av Livsmedelsverket till hanteringen vid Länsstyrelsen och vidare hos polis, åklagare och domstolsväsendet.
- Olika veterinärer gör olika bedömningar, dvs bedömningarna är ofta okalibrerade, särskilt när det gäller bedömningar som inte finns med i befintlig vägledning, tex bedömning av halta djur, svullnader och sår.
- Otryggheten innebär att djurägare ofta väljer att avliva och skicka kroppen till destruktion, trots att man bedömt att djuret var i skick att transporteras.

Varför är det ett problem?

År 2016 beslutade Jordbruksverket en vägledning i bedömning av djurskydd för personal vid Livsmedelsverket och Länsstyrelsen. Intentionen var då att denna vägledning skulle uppdateras kontinuerligt vartefter nya behov uppstod. Detta har inte gjorts, trots att brister har uppmärksamats i vägledningen som kan innebära att felaktiga bedömningar utförs av kontrollerande besiktningsveterinär och den efterföljande hanteringen av Länsstyrelserna. Det föreligger även behov av ytterligare bedömningar, tex för halta djur och djur med olika skavanker, tex sårskador eller svullnader. Idag är det omöjligt för en djurägare att veta hur ett djur som är lite halt eller har en mindre sårskada, kommer bedömas vid besiktningen, avseende om djuret var i skick eller inte i skick att transporteras. Det är av stor vikt att myndigheternas bedömningar är förutsägbara för djurägarna. Att ständigt behöva vara orolig för att bli "anmäld" eller åtalad även om man själv anser att man gör rätt, innebär en enorm stress.

Utöver behovet av korrekta och kalibrerade bedömningar måste det bli praxis att påvisade brister meddelas djurägarna skyndsamt, tillsammans med tillräcklig information om problemet, som möjliggör att problemet kan åtgärdas/förebyggas. Idag meddelas inte besiktningsveterinären någon information om de

påvisade bristerna, vilket är ett problem. Enligt artikel 39.2 i bilagan (2019/627) till kontrollförordningen skall kontrollerande myndighet även meddela besättningsveterinären, påvisade brister som uppstått i besättningen. Detta förfarande bör säkerställas för att uppnå en verkningsfull kontroll.

Den befintliga vägledningen riktar sig till myndighetspersonal och inte till djurägare eller transportörer. Detta är ett problem.

Exempel från verkligheten:

Det handlar ofta om djur som är i god kondition, men har någon form av synlig skavank eller mindre rörelsestörning. Det finns djurägare som blivit åtalade, då djur i god kondition med aktinos i käken har skickats till slakt. Det kan även handla om mindre omfattande bölder, bursiter, sår etc, där djurägaren gör bedömningen att djuret skulle kunna skickas till slakt, men väljer avlivning och destruktions pga rädsla att bli "anmäld". Detta eftersom djurägaren inte kan känna sig trygg i hur djuret kommer bli bedömt. Det vill säga bedömningarna är inte förutsägbara. Andra exempel på problem i befintlig vägledning är avsaknaden på hur man bedömer ålder på kalvfoster korrekt. Vilket har fört med sig att det inte är ovanligt med felaktiga bedömningar av åldern på kalvfoster. Detta leder i sin tur till felaktig information till länsstyrelsen och risk för en åtalsanmälan, utan giltigt skäl.

Hur omfattande är problemet?

Branschen upplever att problemet är omfattande, många djurägare känner sig mycket oroliga för att myndighetskontrollen inte är förutsägbar. Man oroar sig för att bedömningar riskerar att varken vara korrekta, kalibrerade, rättssäkra eller verkningsfulla.

Vad är målet?

Målet är att göra myndighetskontrollen av djuren före och efter slakt, förutsägbar, korrekt, kalibrerad, rättssäker, verkningsfull och därmed öka djurägarens trygghet, vilket ökar produktionen och minskar matsvinnet.

Förslag på lösning

- Befintlig vägledning för bedömning av djurskydd vid besiktning före och efter slakt behöver förbättras och kompletteras. Myndigheterna måste säkerställa rättssäkerheten genom utbildning och kalibrering samt genom införandet av externa expertutlåtande enligt kontrollförordningen 625/2017 (artikel 35)
- En vägledning i djurskyddbedömning inför transport, riktad till djurägare och transportörer behöver tas fram. Det är en förutsättning om vi vill säkerställa att endast djur som är skick att transporteras, blir transporterade.
- Påvisade brister måste enligt lag även meddelas besättningsveterinären (artikel 39.2 2019/627)

Kontaktperson

Ulrika Rockström, Gård & Djurhälsan

E-post: ulrika.rockstrom@gardochdjurehalsan.se

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

